

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı
Tarih: 05 Mayıs 2025
Sayı: 756

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

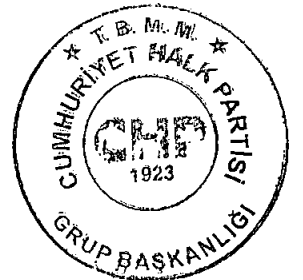
Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

NERMİN YILDIRIM KARA
HATAY MİLLETVEKİLİ

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 6-5-2025	Esas No: 2/3086

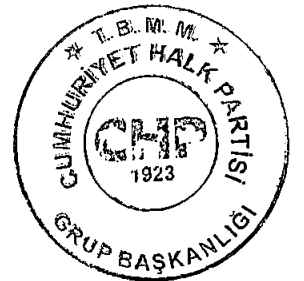

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
05 Mayıs 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
05 Mayıs 2025
No: 1623286

GENEL GEREKÇE

Küresel ekonomik koşullardaki değişimleri, iş gücünün yeni becerilerle donatılmasını, böylece hem ulusal hem de uluslararası ölçekte rekabete uygun nitelikleri edinmesini zorunlu kılmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumunun veri tabanından alınan rakamlara göre; 2014 yılında çıraklık ödemesi yapılan 359 bin, stajyer ve kursiyerlik ödemesi yapılan 146 bin kişi bulunurken bu sayılar, sırasıyla, 2024 yılında 521 bin ve 1 milyon 385 bine ulaşmıştır. Ancak mesleki ve teknik ortaöğretim mezunlarının sayısı, aynı dönemde, 471 binden 334 bin 880'e gerilemiştir. Bu gerileme, özellikle imalat sektöründe ara eleman bulunamaması, iş gücünün yenilenmesini sağlayacak yeni mezunların nitelik ve nicelik olarak yetersiz olduğuna ilişkin şikayetlerdeki artışla eş zamanlı olarak gerçekleşmektedir. Buna karşılık olarak da stajyer ve çırakların çalışma koşulları, iş güvenliği ve ücret gibi konularda istedikleri koşulları bulamadığı; böylece iş gücü arzı ve talebi arasında bir uyumsuzluğun ortaya çıktığı gözlemlenmektedir. Bu durum hem ekonomik üretkenliği baltalamakta hem üretim sürecine katılması gereken gençleri bunun dışında tutmaktadır. Konuya ilişkin kamuoyunda dile getirilen şikayetlerden birisi, stajyer ve çırak olarak çalışmaya başlayan kişilerin, sigorta girişlerinin hiç yapılmaması veya gecikmeli yapılması sonucunda ortaya çıkan hak kayıpları olmuştur. Stajyer ve çırak olarak çalışma hayatına başlamış olan bu kişiler, sigortalarının yapılması ve işe başlama tarihleri arasındaki fark nedeniyle, emekli olmakta zorlanmakta olduklarını belirtmektedirler. Söz konusu durum, Anayasa'nın farklı maddeleriyle de çelişmektedir. Anayasa'nın 60'ıncı maddesi, her Türk vatandaşının sosyal güvenlik hakkına sahip olduğunu; 49'uncu maddesi çalışma hakkı ve ödeviyle mükellef bulunduğunu bildirmektedir. Özellikle sosyal güvenlik hakkına uygun düşmeyen, iş gücünün yeniden üretimi üzerinde risk oluşturan bu durumun giderilmesi amacıyla, staj ve çıraklık başlangıcının sosyal güvenlik başlangıcı sayılması amaçlanmaktadır.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve dördüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “ve (j)” ibaresi “,(j) ve (k)” şeklinde değiştirilmiştir.

“k) Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çıraklar, işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler ile meslekî ve teknik ortaöğretim ile yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler, mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler, kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler ile Yükseköğretim Kanununun 46’ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerin çıraklık ve staj süreleri,”

MADDE 2- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 110- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 41 inci maddenin birinci fıkrasının (k) bendinde sayılanlar için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki çıraklık, staj ve eğitim süreleri, 3 ay içinde talepte bulunmaları ve borçların ödenmesi halinde, sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler için borçlandırılma halinde sigortalılığın başlangıç tarihi, borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülür. Sigortalılığın başlangıç tarihinden sonraki süreler için borçlanma halinde sigortalılık süresine eklenir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

